

عنوان مقاله:

نقد و بررسی نظریه «ساخت اجتماعی واقعیت» با تأکید بر چارچوب نظری «جهان های اجتماعی»

محل انتشار:

فصلنامه اسلام و مطالعات اجتماعی، دوره 10، شماره 39 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

محمدرضا مالکی بروجنی - دانشجوی دکتری دانشگاه باقرالعلوم (ع)، قم، ایران (نویسنده مسئول).

حمید پارسانیا - دانشیار دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مقاله پیش رو سعی دارد نظریه ساخت اجتماعی واقعیت را از منظر جهان های اجتماعی پارسانیا مورد نقد و بررسی قرار دهد. این نقد با روش تحلیل منطقی داده های کتابخانه ای و در دو ساحت انجام شده است. ساحت اول نقد بیرونی نظریه است که مبانی نظریه را بررسی می کند. از منظر انسان شناسی نشان داده شد که نظریه برگر برخلاف حکمت صدرایی به نفس مجرد جوهری قائل نیست و در مقابل، برای انسان به مفهومی با عنوان اگوی انضمامی قائل است. در نقد هستی شناسانه نشان داده شد که برخلاف برگر که زیست جهان ساخته انسان ها را به دلیل بدهت بی واسطه و تام آن واقعی قلمداد می کند، جهان های اجتماعی برای جهان اجتماعی وجودی حقیقی و نه پدیداری قائل است که با نفوس انسان ها بنا بر نظریه اتحاد علم و عالم و معلوم متحد است. در نقد معرفت شناسی نیز نشان داده شد که در حکمت اسلامی اعتبارات اجتماعی بر طبیعت، حقیقت و غایت انسانی مبتنی است؛ برخلاف معرفت شناسی برگری که اعتبارات اجتماعی بر بین الذهانیت مشترک بر ساخته انسان ها مبتنی است. ساحت دوم، نقد درونی نظریه است که انسجام نظریه را با نقدهایی از قبیل خود متناقض بودن، تقلیل گرایی و ... ارزیابی می کند.

کلمات کلیدی:

نقد نظریه اجتماعی، نظریه ساخت اجتماعی واقعیت، برگر، لاکمن، جهان های اجتماعی، پارسانیا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1599660>

